

2003 metais Trakų Salos pilyje įvyko aštuntoji konferencija, skirta Vilniaus dailės akademijos docento, architekto ir restauratoriaus dr. Stanislovo Mikulionio (1935–1993) atminimui.

Stanislovas Mikulionis – tai žmogus, didžiąją savo gyvenimo dalį susiejęs su Trakais ir tapęs vienu žymiausių Trakų pilių restauravimo, konservavimo ir naudojimo koncepcijos kūrėju, pilių bei Trakų miesto tyrinėtoju ir kultūros paveldo vertintoju ir žinovu.

1994 metais Trakų Salos pilyje susirinę Stanislovo Mikulionio draugai ir bendradarbiai nutarė kasmet rengti garbaus architekto minėjimui skirtas konferencijas, kuriose būtų pristatomos Lietuvos kultūros paveldo tyrimų, apsaugos ir pristatymo visuomenei problemos.

1995 metų sausio 20 d. dieną, minint šešiasdešimtąsias Stanislovo Mikulionio gimimo metines, Trakų Salos pilyje buvo atidaryta paroda, skirta jo atminimui. Pristatyti jo darbai ir gyvenimo akimirkos.

1996 metais vykusioje konferencijoje buvo svarstomos pilių restauravimo, konservavimo ir pritaikymo problemos.

1997 metais aptartos senamiesčių renovacijos problemos.

1998 metais – mažųjų miestelių tyrimų, konservavimo bei renovavimo problemos.

1999 metais vykusioje tarptautinėje konferencijoje buvo nagrinėjami Latvijos, Lenkijos ir Lietuvos dvarų tyrimų, apskaitos, apsaugos ir pritaikymo klausimai.

2002 metais – kapinių, kaip Lietuvos kultūros paveldo objekto, tyrimų ir išsaugojimo problemos.

2003 metų tarptautinės konferencijos tema – Trakų istorinis nacionalinis parkas – UNESCO pasaulio paveldo sąrašuose: poreikis ir galimybės.

2003 metų balandžio 3–4 dienomis vykusioje konferencijoje žinomiausių ir garsiausių šių dienų specialistų išsakyta nuomonė, pagrįsta ilgamečių stebėjimų ir tyrimų išvadomis, tik dar labiau sustiprino visų mūsų nuostatą, kad Trakai ir jų apylinkės yra tikrai verti būti įrašyti į žymiausių žmonijos kultūros objektų ir vietovių sąrašą.

Šis leidinys pasiekia skaitytoją jau po to, kai 2003 metų liepos 24 dieną Trakų istorinis nacionalinis parkas įtrauktas į preliminarųjį UNESCO pasaulio paveldo sąrašą ir yra skirtas Trakų istorinio nacionalinio parko nominacijai 2005 metais. Galbūt tai bus Užutrakio dvaro savininko L. Odineco, Rusijos imperatoriškosios archeologijos komisijos nario V. Šukevičiaus, inžinieriaus B. Malevskio, vieno žymiausių lenkų paminklosaugininkų ir restauratorių S. Liorenco, architektų J. Borovskio, B. Krūminio, dr. St. Mikuliono ir jų darbų tęsėjų daugiau nei 200 metų veiklos aukščiausias įvertinimas.

**BIRUTĖ LISAUSKAITĖ**  
*Trakų istorinis nacionalinis parkas*